

Wonen, Wijken en Integratie
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres: postbus 30941, 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Portefeuille Wonen,
Wijken en Integratie**

Postbus 30941
2500 GX Den Haag

Kenmerk
SB2010026515

Datum 13 oktober 2010

Betreft Onderzoek VROM-Inspectie: betrouwbaarheid energielabels woningen

Geachte Voorzitter,

Naar aanleiding van de brief van de griffier van de algemene commissie voor Wonen, Wijken en Integratie van 13 september 2010 ontvangt u hierbij een beleidsreactie op het rapport van de VROM-Inspectie over de betrouwbaarheid van energielabels bij woningen. Het rapport is gepubliceerd op de website van de VROM-Inspectie:

<http://www.vrominspectie.nl/actueel/publicaties/betrouwbaarheid-van-energielabels-bij-woningen.aspx>

Resultaten onderzoek VROM-Inspectie

Op 1 januari 2010 is het vernieuwde energielabel geïntroduceerd. In april en mei jl. is door de VROM-Inspectie een onderzoek uitgevoerd naar de betrouwbaarheid van energielabels bij woningen. Ook is gekeken naar de analyse van de mogelijke verschillen tussen afgegeven labels en de resultaten van herkeuringen. Voor het onderzoek heeft de VROM-Inspectie een beperkte landelijke steekproef gedaan. Bij 30 woningen is door medewerkers van de VROM-Inspectie een herkeuring uitgevoerd.

De belangrijkste conclusies van het onderzoek zijn:

- De kwaliteit van het energielabel is sterk verbeterd.
- Het aangepaste systeem om tot een energielabel te komen, functioneert goed.
- Van de 30 onderzochte woningen zijn er vijf die bij herkeuring in een andere labelklasse vallen.
- De meeste verschillen ontstaan doordat de energielabeladviseurs onvoldoende nauwkeurig te werk gaan bij het opnemen van de woning, het invoeren van de opnamegegevens in de rekensoftware, en in incidentele gevallen bij het interpreteren van de stroomdiagrammen in de ISSO-publicatie.

De VROM-Inspectie adviseert om de resultaten van het onderzoek onder de aandacht te brengen van de certificerende instellingen en de energielabeladviseurs en hen te wijzen op de meest voorkomende fouten. De certificerende instellingen voeren periodiek controles uit bij de adviseurs.

Zij kunnen de resultaten van dit onderzoek gebruiken om gericht te controleren op het voorkomen van de fouten die in dit onderzoek zijn geconstateerd. Daarnaast adviseert de VROM-Inspectie om volgend jaar een herhalingsonderzoek uit te voeren om te bezien of het aantal fouten vermindert.

**Portefeuille Wonen,
Wijken en Integratie**

Datum
13 oktober 2010

Kenmerk
SB2010026515

Beleidsreactie

Het onderzoek laat zien dat wat de kwaliteit van het energielabel betreft een duidelijke vooruitgang is geboekt. Uit het onderzoek van 2009 bleek dat de energie-index in meer dan 60% van de gevallen afweek van de oorspronkelijke energie-index. Uit het onderhavige onderzoek blijkt dat de energie-index in iets meer dan 25% van de gevallen van de oorspronkelijke energie-index afwijkt. Met name de aanpassingen die zijn doorgevoerd in de beoordelingsrichtlijn 9500, de daarbij behorende ISSO-publicaties en de software hebben ervoor gezorgd dat de kwaliteit van het energielabel sterk is verbeterd. De opname van de woning is nog een punt van aandacht.

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten zijn reeds stappen gezet waarmee invulling is gegeven aan de aanbevelingen van de VROM-Inspectie:

- De certificerende instellingen zijn zowel tijdens als na afloop van het onderzoek geïnformeerd over de resultaten. Zij zijn gevraagd om de onderzoeksresultaten te gebruiken bij de inspecties die zij uitvoeren naar de kwaliteit van de energielabeladviseurs.
- De brancheorganisaties van de energielabeladviseurs is te kennen gegeven dat de kwaliteit van hun achterban wat de nauwkeurigheid bij de opname van woningen betreft moet worden verbeterd, teneinde de betrouwbaarheid van het energielabel verder te vergroten.
- In de opleiding tot energielabeladviseur en het examen zal extra aandacht worden besteed aan de nauwkeurigheid van de opname van de woning.

Woningeigenaren die vragen hebben over de opname van hun woning wordt geadviseerd om direct contact op te nemen met de adviseur en, indien nodig, gebruik te maken van het klachtenloket. De VROM-Inspectie zal in 2011 een herhalingsonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van het energielabel in de woningbouw. Daarnaast voert de VROM-Inspectie dit najaar een onderzoek uit naar het vernieuwd energielabel in de utiliteitsbouw.

Geconcludeerd wordt dat de reproduceerbaarheid van het energielabel sterk is verbeterd. Voornamelijk waar het de systematiek van het labelen betreft, welke vastligt in beoordelingsrichtlijnen, software en ISSO-publicaties. De branche ziet zich voor de opgave gesteld om continu te blijven werken aan verdere professionalisering van de opname van de woning, zodat in de opname afwijkingen tot een minimum worden beperkt.

Hoogachtend,
de minister voor Wonen, Wijken en Integratie,

E. van Middelkoop